

Dosarul nr. 2rac-17/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, A. Panov, G. Dașchevici)

DECIZIE

4 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată
„Dumitreanca-Agro”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Dumitreanca-Agro” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj, încasarea contravalorii bunului, repararea prejudiciului efectiv, încasarea dobânzilor legale și a cheltuielilor de judecată și

la cererea reconvențională a Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor legale, a dobânzii de întârziere, a penalităților și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni, casată integral hotărârea din 21 august 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și adoptată o nouă hotărâre

constată:

La 7 aprilie 2016, SRL „Dumitreanca-Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Total Leasing & Finance” SA cu privire la recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj și radierea din Registrul bunurilor imobile a preavizului de exercitare a dreptului de gaj.

În motivarea acțiuni a invocat că SRL „Dumitreanca-Agro” este proprietarul bunurilor mobile și anume, semănătoare marca Amazone DMC 602, a.f. 2011,

număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde și semănătoare marca Amazone ED 602K, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde, gajate în favoarea ÎCS „Total Leasing & Finance” SA prin contractul de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014.

A remarcat că la 30 decembrie 2015, cu încălcarea flagrantă a prevederilor legale, între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a fost semnat acordul privind executarea benevolă a dreptului de gaj în privința bunurilor gajate prin contractul de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014, bunurile menționate fiind transmise din posesia și folosința SRL „Dumitreanca-Agro” în posesia ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, iar prin actul de predare-primire a bunurilor, semnat de părți la aceeași dată, 30 decembrie 2015, SRL „Dumitreanca-Agro” a transmis efectiv în posesia pârâtului bunurile gajate prin contractul de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014.

Având în vedere prevederile art. 67 alin. (1), (2), (3), (5), 70 alin. (1) și 72 din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, a remarcat că pârâtul, realizând că acordul privind executarea benevolă a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015 este încheiat în afara cadrului legal, abia la 8 februarie 2016, a înregistrat în Registrul gajului bunurilor mobile preavizul nr. 261093, iar a doua zi a notificat SRL „Dumitreanca-Agro” despre intentarea procedurii de exercitare a dreptului de gaj, ceea ce contravine expres normelor de drept citate, or, având intenția să exercite dreptul de gaj, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA era obligat prin lege să inițieze procedura de exercitare a dreptului de gaj, reglementată expres de lege, expedind SRL „Dumitreanca-Agro” o notificare de inițiere a exercitării dreptului de gaj, prin care să-i acorde un termen de 10 zile, din data recepționării acestei notificări, după expirarea, fără rezultat, să înregistreze în Registrul bunurilor mobile preavizul de exercitare a dreptului de gaj.

Astfel, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, în afara existenței unei proceduri de exercitare a dreptului de gaj, a obligat SRL „Dumitreanca-Agro” la semnarea acordului contestat și transmiterea în posesie a bunurilor gajate, ceea ce constituie un abuz și o ilegalitate expresă.

A învederat că pârâtul-creditor gajist, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA nu a respectat procedura prealabilă obligatorie inițierii executării dreptului de gaj și anume, nu a notificat debitorul gajist despre inițierea procedurii de executare a dreptului de gaj și nu a înregistrat în Registrul garanțiilor avizul de executare, fapt care în corespundere cu art. 72 alin. (2) lit. d) din Legea cu privire la gaj, duce la nulitatea acordului din 30 decembrie 2015 privind executarea benevolă a dreptului de gaj în privința bunurilor gajate prin contractul de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014.

Totodată, a specificat că acordul din 30 decembrie 2015 urmează a fi anulat și în temeiul prevederilor art. 216 și 226 Cod civil.

A precizat că pentru încheierea în mod valabil a unui asemenea act juridic prin care au fost transmise bunurile SRL „Dumitreanca-Agro” în posesia pârâtului pentru comercializare, urma să existe o hotărâre a organului suprem al SRL „Dumitreanca-Agro”, în persoana asociaților acestei societăți, ceea ce la caz lipsește, iar în aceste

circumstanțe administratorul care a semnat acest acord a acționat fără împuterniciri, prin urmare, în corespundere cu art. 226 Cod civil, acordul menționat este lovit de nulitate relativă.

Astfel, fiind în prezența unui act juridic semnat de către administrator cu depășirea împuternicirilor legale și statutare, actul semnat în aceste condiții nu va obliga SRL „Dumitreanca-Agro” de a ține cont de efectele acestuia, or, efectele produse sunt anulabile.

Având în vedere faptul că bunurile, indicate în actul de predare-primire din 30 decembrie 2015, gajate prin contractul de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014, au fost transmise efectiv în posesia pârâtului, aplicând efectele nulității reglementate de art. 219 alin. (2) Cod civil, urmează a fi restituite în posesia și folosința SRL „Dumitreanca-Agro”.

Luând în considerație că la semnarea acordului din 30 decembrie 2015 privind executarea benevolă a dreptului de gaj a lipsit una din condițiile esențiale de valabilitate a oricărui act juridic și anume, consimțământul asociaților, precum și eludarea procedurii prealabile obligatorie de respectat, a evidențiat că actul de transmitere a bunurilor, în temeiul art. 216 alin. (1) Cod civil, urmează a fi recunoscut nul de instanța de judecată.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 67, 70, 72 din Legea cu privire la gaj, art. 10, 11, 216, 226 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015 semnat între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și radierea din Registrul bunurilor imobile a preavizului de exercitare a dreptului de gaj nr. 261093 din 8 februarie 2016, înregistrat de notarul Aurelia Murzacov.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor, SRL „Dumitreanca-Agro” a solicitat recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015 semnat între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „Dumitreanca-Agro” a contravalorii semănătorii marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde și a semănătorii marca Amazone ED 602K, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde, valoarea cărora va fi stabilită ca urmare a efectuării expertizei judiciare și atragerea în proces a SRL „Wetrade Agro” în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

Pe parcursul examinării cauzei, SRL „Dumitreanca-Agro” a mai depus cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015 semnat între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „Dumitreanca-Agro” a contravalorii semănătorii marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde, în sumă de 1 236 363 de lei și a contravalorii semănătorii marca Amazone ED 602K, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde, în sumă de 792 668 de lei, a prejudiciului efectiv în sumă de 78 000 de lei, a

cheltuielilor de judecată în sumă de 4 820 de lei și a dobânzilor legale în sumă de 685 534,53 de lei pentru perioada 30 decembrie 2015 – 21 august 2017.

Prin încheierea protocolară din 19 august 2016 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Wetrade Agro”.

La 11 mai 2017, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor legale, a dobânzii de întârziere, a penalităților și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că SRL „Dumitreanca-Agro” este debitorul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA în baza contractelor de împrumut nr. 756I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012, cu suma împrumutului de 703 000 lei pe un termen de 36 de luni, nr. 738I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012 cu suma împrumutului de 123 4000 de lei pe un termen de 36 luni și nr. 1895I-2014-DUM din 30 decembrie 2014 cu suma împrumutului de 770 000 lei pe un termen 24 luni.

A comunicat că executarea corespunzătoare a obligațiilor ce rezultă din contractele de împrumut nr. 756I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012 și nr. 738I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012 au fost garantate prin gajarea semănătorii de marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX, numărul de înmatriculare XXXXX, culoare verde, evaluată de către părți la prețul de gaj în sumă de 1 234 000 de lei, gajată conform contractului de gaj nr. 098-12/DUM din 26 noiembrie 2012 și prin gajarea semănătorii de marca Amazone Primera ED 602EK, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, numărul de înmatriculare XXXXX, culoare verde, evaluată de către părți la prețul de gaj în sumă de 703 000 de lei, gajată conform contractului de gaj nr. 098-12/DUM din 26 noiembrie 2012, precum și fidejusiunea lui Ion Prodan conform contractului de fidejusiune nr. 254-PRO/DUM-12 din 14 noiembrie 2012.

Executarea corespunzătoare a obligațiilor din contractul de împrumut nr. 1895I-2014-DUM din 30 decembrie 2014 a fost garantată prin gajul a același semănători în baza contractului de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014.

A remarcat că SRL „Dumitreanca-Agro” a admis încălcări de nenumărate ori a condițiilor contractelor de împrumut încheiate, în special, neachitarea în termenul stabilit a plăților lunare aferente împrumuturilor acordate.

A reiterat că rambursarea oportună a plăților conform contractelor de împrumut menționate a fost asigurată de Ion Prodan conform contractelor de fidejusiune, iar conform prevederilor pct. 1.1 din contractul de fidejusiune, creditorul este în drept să pretindă de la fidejutor achitarea tuturor plăților ce reiese din contractele de împrumut.

A relatat că în legătură cu îndeplinirea în mod necorespunzător a obligațiilor, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a expediat în adresa SRL „Dumitreanca-Agro” mai multe somații/pretenții, care au fost lăsate fără executare.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167, 172, 173 CPC, art. 585, 617, 619 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea în mod solidar de la SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan a datoriei, a dobânzilor, a dobânzilor de întârziere și a penalităților în mărime totală de 1 932 116, 24 de lei, precum și a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei.

Prin cererea de concretizare a cerințelor, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan a sumei datoriei, a dobânzilor, a dobânzilor de întârziere și a penalităților în mărime totală de 935 702,24 de lei și a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei.

La 7 iunie 2018, SRL „Dumitreanca-Agro” a mai depus o cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „Dumitreanca-Agro” a contravalorii semănătorii marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde și a contravalorii semănătorii marca Amazone ED 602K, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde, în sumă totală de 175 200 de euro, echivalentul în valută națională 2 791 338,96 de lei.

Prin hotărârea din 21 august 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea SRL „Dumitreanca-Agro”.

A fost anulat acordul privind executarea benevolă a dreptului de gaj semnat la 30 decembrie 2015 semnat între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA.

A fost încasată din contul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA în beneficiul SRL „Dumitreanca-Agro” contravaloarea semănătorii de marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX și semănătorii de marca Amazone Primera ED 602EK, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, în sumă totală de 175 200 de euro, echivalentul în lei 2 791 338,96 de lei, stabilită conform raportului de expertiză judiciară nr. 698-699 din 10 mai 2018 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, suma de 685 534,53 de lei cu titlu de dobândă legală, suma de 78 000 de lei cu titlu de prejudiciu efectiv suportat și cheltuielile de judecată în sumă de 4 820 de lei dintre care 2 480 de lei cheltuieli de executare și 2 340 de lei cu titlu de taxă de stat.

A fost respinsă cererea reconvențională a ÎCS „Total Leasing & Finance” SA ca fiind neîntemeiată.

Pe parcursul examinării cauzei, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a fost schimbată în ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

Prin decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, casată integral hotărârea primei instanțe și adoptată o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea SRL „Dumitreanca-Agro” ca neîntemeiată și admisă cererea reconvențională a ÎCS „Total Leasing & Finance” SA.

A fost încasată în mod solidar din contul SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA suma bănească în mărime totală de 1 932 166,24 de lei ce constituie suma datoriei, a dobânzilor și a penalităților, cheltuielile de judecată în mărime de 50 000 de lei cu titlu de taxă de

stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale și 37 500 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cereri de apel.

La 21 august 2019, SRL „Dumitreanca-Agro” a declarat recurs împotriva deciziei din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, precum și încasarea taxei de stat și a tuturor cheltuielilor de judecată suportate pe marginea examinării prezentului litigiu.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, nefondată și pasibilă de a fi casată, din considerentul încălcării esențiale ale normelor de drept procedural și aplicării eronate a normelor de drept material, inclusiv aprecierii arbitrare a probelor introduse dubios în conținutul cererii de apel, ceea ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale.

A remarcat că intimatul nu a notificat SRL „Dumitreanca-Agro” despre intenția de exercitare a dreptului de gaj, ultimul fiind impus să încheie un acord de executare a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015, ca după aceasta, abia la 8 februarie 2016, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA să înregistreze preavizul de executare a dreptului de gaj în Registrul garanțiilor, iar a doua zi, la 9 februarie 2016, să înainteze scrisoare prealabilă.

Astfel, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA nu a respectat procedura prealabilă, nu a permis SRL „Dumitreanca-Agro” să-și apere interesele referitor la bunurile gajate, încălând procedura prevăzută de art. 67 din Legea cu privire la gaj, nerespectând termenul de minim 10 zile, pentru executarea obligațiilor garantate, din ce motiv prima instanță, prin prisma art. 72 alin. (1), (2) lit. d) din legea menționată a anulat actul prin care au fost transmise bunurile gajate, acordul de executare a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015.

Cu referire la procesul-verbal de transmitere a bunurilor gajate întocmit de către executorul judecătoresc Serghei Plitoc, pe care se axează ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA în cererea de apel, precum că acesta nu a fost luat în considerație de către instanță la examinarea cauzei a reținut că acțiunile executorului judecătoresc au venit în urma acordului de executare a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015, care a fost contestat, și procedura de înscriere în Registrul garanțiilor reale mobile din 8 februarie 2016, care tot a fost efectuată cu încălcarea dreptului SRL „Dumitreanca-Agro”, ceea ce a fost constatat în ședința de judecată.

Prin urmare, acțiunile executorului judecătoresc nu puteau fi luate în considerație de instanța de judecată dat privind faptul că în cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Dumitreanca-Agro” a fost solicitată anularea acordului de executare a dreptului de gaj din 30 decembrie 2015 și nu contestarea acțiunilor executorului judecătoresc.

A reiterat că prima instanță s-a expus corect, în conformitate cu prevederile art. 239 CPC, asupra obiectului litigiului, care este declararea nulității acordului din 30 decembrie 2015, iar legalitatea acțiunilor executorului judecătoresc, nu are tangență cu obiectul litigiului dat. Acțiunile și actele de executare a executorului judecătoresc urmează a fi contestate în conformitate cu prevederile art. 161 Cod de executare.

Referitor la cele invocate de către intimat precum că exercitarea dreptului de gaj a avut loc prin intermediul deposedării silite și nu prin obținerea posesiunii ca urmare a transmiterii benevole, este faptul că acesta, în calitate de vânzător a acționat în contractul de vânzare-cumpărare cu SRL „Wetrade Agro” în baza procesului-verbal de transmitere a bunului gajat din 1 martie 2016 de către executorul judecătoresc Serghei Plitoc și nu în baza acordului de executare benevolă a dreptului de gaj, a reținut că contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat între părți, fără autentificare notarială, contract simplu în care ar fi fost posibil să indice orice, mai mult de cât atât, contractul de vânzare-cumpărare a fost rezultat al acordului din 30 decembrie 2015, pe care prima instanță l-a anulat.

A evidențiat că, prin art. 48 și 49 alin. (1) lit. m) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, este prevăzut expres că pentru încheierea acordului din 30 decembrie 2015, urma să fie prezentată și o decizie a adunării generale a SRL „Dumitreanca-Agro”, prin care să fie indicat consimțământul persoanelor împuternicite de a dispune de bunurile gajate.

A accentuat că intimatul cunoștea despre faptul că SRL „Dumitreanca-Agro” are opt asociați, actele cu privire la constituirea și înregistrarea SRL „Dumitreanca-Agro” fiind prezentate la încheierea contractelor de împrumut, însă la încheierea acordului din 30 decembrie 2015, ÎCS „Total Leasing & Finance” SA nu a solicitat de la administratorul SRL „Dumitreanca-Agro” o astfel de decizie, urmărind scopul cât mai repede să intre în posesia bunurilor gajate și să le vândă, pentru că deja găsisse cumpărători.

La capitolul încălcării normelor procedurale a obiectat că prezenta cauză a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Astfel, în cadrul examinării cauzei a fost înaintată de către ÎCS „Total Leasing & Finance” SA o acțiune reconvențională împotriva SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan.

Prin urmare, în ședința de judecată nu a fost stabilit corect statutul lui Ion Prodan, care de fapt, reieșind din cererea reconvențională este intervenient accesoriu.

A obiectat că la ședința de judecată de examinare a apelului depus de către de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, nu a fost prezent Ion Prodan, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, deci instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Totodată, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 439 din 1 iulie 2015, eliberat de Camera Înregistrării de Stat, în calitate de asociați ai SRL „Dumitreanca-Agro” sunt opt persoane fizice, iar reieșind din prevederile art. 48 și 49 alin. (1) lit. m) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, cu referire la bunurile gajate, urmau să fie atrași în procesul de judecată și asociații SRL „Dumitreanca-Agro”, deoarece hotărârea pronunțată influențează drepturile și obligațiile acestora față de bunurile gajate și față de SRL „Wetrade Agro” în proprietatea căreia au ajuns aceste bunuri.

Având în vedere prevederile art. 373 CPC, a specificat că la depunerea cererii de apel, ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a deghizat în aceasta un șir de probe, prin ce a încălcat prevederile art. 372 alin. (1) CPC, iar în ședința de judecată a fost depusă de către reprezentantul SRL „Dumitreanca-Agro”, avocatul Andrei Prodan cerere prin care a fost solicitată restituirea materialelor înserate în cererea de apel, însă instanța de apel nu a luat nicio poziție față de cererea depusă.

A precizat că, în mare parte, instanța de apel în decizia emisă la 30 mai 2019 se bazează pe probele înserate în cererea de apel, iar intimatul abuziv s-a folosit de drepturile procedurale și a prezentat probe noi, prin înserarea acestora în conținutul cererii de apel, influențând astfel decizia instanței de apel și nici nu s-a prezentat în ședința de judecată, pentru a evita de a da explicații pe baza cererii de apel.

La 28 noiembrie 2019, ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a depus referință la recursul declarat de SRL „Dumitreanca-Agro”, prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului nu rezultă faptul expedierii copiei deciziei recurate în adresa părților și recepționării acesteia de către recurentă.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 august 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Actele cauzei denotă că înaintând acțiunea în judecată împotriva ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, cu ulterioarele concretizări, SRL „Dumitreanca-Agro” a solicitat anularea acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj semnat la 30 decembrie 2015 între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și încasarea contravalorii semănătorii marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX, n/î XXXXX, culoare verde și a contravalorii semănătorii marca Amazone ED 602K, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, n/î

XXXXX, culoare verde, în sumă totală de 175 200 de euro, echivalentul în valută națională 2 791 338,96 de lei, precum și repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

La rândul său ÎCS „Total Leasing & Finance” SA (în prezent ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA) a depus cerere reconvențională, ulterior concretizată, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan a sumei datoriei, a dobânzilor, a dobânzilor de întârziere și a penalităților în mărime totală de 935 702,24 de lei și a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii inițiale, anulând acordul privind executarea benevolă a dreptului de gaj semnat la 30 decembrie 2015 între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și încasând din contul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA în beneficiul SRL „Dumitreanca-Agro” contravaloarea semănătorii de marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX și semănătorii de marca Amazone Primera ED 602EK, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, în sumă totală de 175 200 de euro, echivalentul în lei 2 791 338,96 de lei, stabilită conform raportului de expertiză judiciară nr. 698-699 din 10 mai 2018 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, suma de 685 534,53 de lei cu titlu de dobândă legală, suma de 78 000 de lei cu titlu de prejudiciu efectiv suportat și cheltuielile de judecată în sumă de 4 820 de lei dintre care 2 480 de lei cheltuieli de executare și 2 340 de lei cu titlu de taxă de stat. Totodată, prima instanță a considerat neîntemeiată acțiunea reconvențională a ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA împotriva SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan.

Judecând apelul declarat de către ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, instanța de apel l-a admis, a casat integral hotărârea primei instanțe și a adoptat o nouă hotărâre, prin care acțiunea inițială a fost respinsă, iar cea reconvențională a fost admisă cu încasarea în mod solidar din contul SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA suma bănească în mărime totală de 1 932 166,24 de lei ce constituie suma datoriei, a dobânzilor și a penalităților, cheltuielile de judecată în mărime de 50 000 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale și 37 500 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cereri de apel.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 373 alin. (1) și (2) CPC, potrivit cărora instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care

au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Prin prisma acestor prevederi legale, instanța de recurs constată că soluția instanței de apel excede limitele apelului declarat de către ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA împotriva hotărârii din 21 august 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Astfel, prin apelul formulat, ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, respingerea acțiunii SRL „Dumitreanca-Agro” și admiterea acțiunii reconvenționale cu încasarea în mod solidar din contul SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan în beneficiul ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a sumei de 350 285,38 de lei cu titlu de datorie contractuală, având în vedere că ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA urmează să încaseze de la SRL „Wetrade Agro” suma de 585 416,86 de lei în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 6 aprilie 2016 (f. d. 132 vol. II).

Instanța de apel, însă, într-un mod incert fără a intra în argumentele apelului a dispus spre încasare din contul SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan în beneficiul ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA suma de 1 932 166,24 de lei ce include datoria, dobânzile și penalitățile care rezultă din contractele de împrumut încheiate între SRL „Dumitreanca-Agro” și ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

Mai mult, faptul că decizia instanței de apel cu privire la admiterea cererii reconvenționale, este una contradictorie se atestă și prin aceea că, pe de o parte, în motivarea deciziei sale, instanța face referire la suma de 350 285,38 de lei pe care SRL „Dumitreanca-Agro” este obligată să o achite ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA în vederea executării obligațiilor contractuale asumate în baza contractelor de împrumut în litigiu, iar în dispozitiv indică suma de 1 932 166,24 de lei pe care o încasează în mod solidar de la SRL „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan în beneficiul ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

În același timp, se atesă că instanța de apel într-un mod neclar a determinat răspunderea contractuală a SRL „Dumitreanca-Agro” în speța dată.

Or, ajungând la concluzia stabilirii unei datorii SRL „Dumitreanca-Agro” față de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA în sumă de 1 932 166,24 de lei în temeiul contractelor de împrumut nr. 756I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012, nr. 738I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012 și nr. 1895I-2014-DUM din 30 decembrie 2014 și că, din contul vânzării bunurilor gajate ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA urmează să încaseze suma de 1 581 880,86 de lei, instanța de apel a omis faptul că exercitarea silită de către creditorul gajist a dreptului de gaj a avut loc întru executarea doar a contractului de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014.

Așadar, după cum rezultă din materialele cauzei, creditorul gajist ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a înscris în Registrul garanțiilor doar preavizul referitor la creanța de 770 000 de lei în baza contractului de împrumut nr. 18951-2012-DUM din 30 decembrie 2014, la fel, și procesul-verbal al executorului judecătoresc Serghei Plitoc de transmitere a bunului gajat din 1 martie 2016 a fost întocmit ca urmare a inițierii procedurii executorii a documentului executoriu/contract de gaj nr. 138-DUM/DUM-14 din 30 decembrie 2014.

Ca consecință, instanța de apel stabilind distribuirea sumei realizate în urma vânzării bunurilor gajate a omis să verifice dacă au fost puse sau nu în executare creanțele în temeiul contractelor de împrumut nr. 756I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012, nr. 738I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012.

Aceste aspecte urmau a fi verificate cu minuțiozitate de către instanța de apel, fiind cert că ele au relevanță și la soluționarea cererii SRL „Dumitreanca-Agro” împotriva ÎCS „Total Leasing & Finance” SA cu privire la recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj și încasarea contravalorii bunului, prin care reclamantul, ca temei de admitere a acțiunii a invocat nerespectarea de către ÎCS „Total Leasing & Finance” SA a procedurii prealabile obligatorie.

Superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel, de altfel, se atestă și prin faptul că de către instanță nu a fost analizat aspectul dacă la data comercializării bunurilor gajate (6 aprilie 2016) valoarea acestora stabilită prin contractul de vânzare-cumpărare încheiat cu SRL „Wetrade Agro” acoperea datoria SRL „Dumitreanca-Agro” față de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

Ca urmare, instanța într-un mod neclar a apreciat datoria SRL „Dumitreanca-Agro” la situația din 10 mai 2017, adică ulterior datei vânzării semănătorii de marca Amazone DMC 602, a.f. 2011, număr de serie XXXXX și semănătorii de marca Amazone Primera ED 602EK, a.f. 2012, număr de serie XXXXX, gajate prin contractele de împrumut nr. 756I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012, nr. 738I-2012-DUM din 14 noiembrie 2012 și nr. 1895I-2014-DUM din 30 decembrie 2014.

Distinct de aceste constatări, este evident că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță, respectiv instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Față de cele ce preced, având în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dumitreanca-Agro”.

Se casează integral decizia 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Dumitreanca-Agro” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni cu privire la recunoașterea nulității acordului privind executarea benevolă a dreptului de gaj, încasarea contravalorii bunului, repararea prejudiciului efectiv, încasarea dobânzilor legale și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dumitreanca-Agro” și Ion Prodan cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor legale, a dobânzii de întârziere, a penalităților și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nicolae Craiu